

D 45/98

Skattemyndigheten i X län har inkommit till Revisorsnämnden (RN) med en underrättelse avseende auktoriserade revisorn A-son.

Av skattemyndighetens underrättelse och övriga handlingar i ärendet framgår följande. A-son är vald revisor i två aktiebolag som varit föremål för skatterevision avseende räkenskapsåren 1993 och 1994. De båda bolagen utgör moderbolag och dotterbolag i en koncern. Under de aktuella räkenskapsåren var omsättningen i moderbolaget ca 11 mkr respektive 12 mkr och i dotterbolaget ca 7 mkr respektive 8 mkr. I samband med skatterevisionen uppmärksammades att bokföringen i de båda bolagen i stor utsträckning avvikit från vad bokföringslagen (1976:125) föreskriver. Under ungefär ett års tid från sommaren 1993 till sommaren 1994 skedde ingen grundbokföring eller huvudbokföring i något av bolagen. Vidare har bolagen ingett flera oriktiga mervärdesskattedeclarationer under båda räkenskapsåren för moderbolaget och under räkenskapsåret 1993 för dotterbolaget. Sammanlagt har moderbolaget redovisat mervärdesskatt med ca 55 000 kr för lite under räkenskapsåren 1993–1994 medan dotterbolaget redovisat mervärdesskatt med ca 52 000 kr för lite under det förra räkenskapsåret. I moderbolagets bokslut för räkenskapsåret 1993 har dessutom en felaktig avsättning till skatteutjämningsreserv skett. I strid med lag har bolagets aktier i dotterbolaget medräknats i kapitalunderlaget. Till följd av det har bolaget gjort en avsättning till skatteutjämningsreserv med ca 970 000 kr. Vid en korrekt beräkning hade sådan avsättning endast kunnat göras med ca 16 000 kr. Såvitt avser båda bolagen upprättades årsredovisningar för räkenskapsåren 1993 och 1994 inte förrän i september 1995. A-son har avgett rena revisionsberättelser för de två bolagen båda räkenskapsåren.

A-son har inkommit med yttrande till RN och därvid anfört bland annat följande. År 1993 upptäcktes att den person som skötte bolagens bokföring hade förskingrat medel ur bolagen. Sedan denne lämnat sin anställning under sommaren 1993 sköttes redovisningen till en början av annan personal i bolagen. Detta fungerade emellertid inte tillfredsställande, och bolagen anlidade därför från sommaren 1994 och framåt en extern redovisningskonsult. För att reda upp situationen registrerade denne om all bolagens bokföring för tiden från den 1 januari 1993. A-son har vid sin revision konstaterat att det hade varit problem i bolagen men att bolagen tagit initiativ för att lösa dessa bland annat genom att köpa redovisningskonsultens tjänster. Bolagens ställning var så god att risken för att tredje man skulle lida skada var mycket liten. Allt eftersom felaktigheter i mervärdesskatteredovisningen upptäcktes upprättade redovisningskonsulten rättelsedeclarationer. Tillsammans med skattemyndighetens revisor gjorde konsulten bedömningen att rättelsedeclarationerna inte behövde skickas in till skattemyndigheten eftersom skatterevision pågick och myndigheten därigenom redan hade full insyn i bolagen. Eftersom bolagens ställning var god var borgenärerna skyddade. A-son uppmärksammade inte att avsättning till skatteutjämningsreserv hade skett med felaktigt belopp. Eftersom avsättningen hade beräknats av redovisningskonsulten bedömde han att beräkningen inte behövde granskas i detalj. Anledningen till att han i revisionsberättelserna inte anmärkte på att bolagens årsredovisningar för räkenskapsåret 1993 hade upprättats för sent var att han bedömde att felet var av engångskaraktär och att det berodde på omständigheter som bolagen inte kunnat råda över.

Revisorsnämnden, som haft tillgång till A-sons granskningsdokumentation för de två bolagen avseende räkenskapsåren 1993 och 1994, gör följande bedömning.

Enligt skattemyndighetens uppgift, vilken A-son inte har invänt mot, har det under ungefär ett års tid inte skett någon huvudbokföring eller grundbokföring i de aktuella bolagen. De båda bolagens långvariga underlåtenhet att löpande bokföra affärshändelser utgör ett allvarligt åsidosättande av bokföringslagens regler. A-son, som varit medveten om bristerna, borde ha anmärkt på dessa i sina revisionsberättelser för de båda bolagen. Vad han anfört om bolagens goda ställning förändrar inte denna bedömning.

Av 10 kap. 10 § fjärde stycket aktiebolagslagen följer att en revisor skall anmärka i revisionsberättelsen om han funnit att bolaget inte fullgjort sin skyldighet att deklarerera mervärdesskatt eller att i rätt tid betala sådan skatt. Det kan konstateras att moderbolaget och dotterbolaget avgett flera felaktiga mervärdesskattedeclarationer vilket medfört att bolagen redovisat mervärdesskatt med för låga belopp. Av A-sons granskningsdokumentation framgår att han uppmärksammat felaktigheterna. Med hänsyn till det ovan anförda borde han ha gjort anmärkning härom i sina revisionsberättelser. Det förhållandet att felaktigheterna redan var kända av skattemyndigheten saknar härvid betydelse eftersom revisionsberättelser även riktar sig till andra intressenter.

I fråga om den felaktiga avsättningen till skatteutjämningsreserv avseende räkenskapsåret 1993 konstaterar RN att denna kommit att påverka bolagets resultat före skatt med ca 950 000 kr. A-son har i sin revisionsberättelse tillstyrkt fastställande av resultaträkningen och balansräkningen. RN finner, särskilt med beaktande av avsättningens stora resultatpåverkan, att han inte borde ha tillstyrkt fastställande av balansräkningen och resultaträkningen utan att först förvissa sig om att avsättning skett inom skattemässigt tillåtet belopp.

Av 9 kap. 5 § aktiebolagslagen framgår att årsredovisning skall framläggas på ordinarie bolagsstämma som skall hållas inom sex månader från räkenskapsårets utgång. De båda bolagen avgav årsredovisning för räkenskapsåren 1993 och 1994 först i september 1995. Årsredovisningarna för räkenskapsåret 1993 är således avgivna mer än ett år för sent. Även årsredovisningarna för räkenskapsåret 1994 är för sent avgivna. A-son borde ha anmärkt på förseningarna i revisionsberättelserna.

Sammanfattningsvis finner RN att A-son i flera avseenden åsidosatt sina skyldigheter som revisor.

Med stöd av 22 § andra stycket lagen (1995:528) om revisorer meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Stig von Bahr, Elisabet Fura-Sandström, Klas-Erik Hjorth, Margit Knutsson, Jan-Erik Moreau, Claes Norberg, Eva-Britt Nordhall och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell, avdelningsdirektören Per Eskilsson samt byrådirektören Björn Fredljung, föredragande.